

Originalas nebus siunčiamas

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, http://www.sam.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijai
Ministro pirmininko patarėjai Unei Kaunaitei

2019-06-04 Nr. (10.1.1.1-421)10-3677
Į 2019-05-22 Nr. S-1752

Kopija

Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinei sąjungai

Į 2019-05-20 el. laišką

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir
darbo ministerijai

Lietuvos savivaldybių asociacijai

DĖL SPRENDIMO UGDYMO ĮSTAIGOS NEIŠDUOTI 094/A FORMOS PAŽYMONS IR BENDRŲ SPRENDIMŲ SU SUINTERESUOTOMIS INSTITUCIJOMIS PRIĖMIMO

Sveikatos apsaugos ministerija (toliau – ministerija) informuoja, kad, įgyvendindama Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano, patvirtinto 2017 m. kovo 13 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 167 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos įgyvendinimo plano patvirtinimo“ 1.3.1-5 veiksmą „Administracinės naštos šeimos gydytojo praktikoje sumažinimas“, inicijavo sisteminių pažymų reformą pirminėje ambulatorinėje asmens sveikatos priežiūroje (toliau – sisteminių pažymų reforma). Sisteminių pažymų reformos įgyvendinimui Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu sudaryta darbo grupė (toliau – darbo grupė), išnagrinėjo statistinių apskaitos formų Nr. 094/a „Medicininė pažyma dėl neatvykimo į darbą, darbo biržą ar ugdymo instituciją“ (toliau – forma 094/a) bei Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ (toliau – forma Nr. 027/a-1), teikiamų ugdymo institucijoms, įtaką administracinei naštai, kokybiškų ir efektyvių sveikatos priežiūros paslaugų teikimui. Darbo grupė gydytojų išrašomas pažymas taip pat vertino ir pagal Lietuvos Respublikos valstybės kontrolės atlikto valstybės audito 2018 m. spalio 1 d. ataskaitos Nr. FA-2018-P-6-3-7-1 ir 2017 m. rugsėjo 29 d. ataskaitos Nr. FA-2017-P-10-10-4-1 rekomendacijas, kuriose nurodoma, kad sveikatos draudimo įmokomis turi būti apmokamos tik tos išlaidos, kurios atitinka draudimo tikslą ir nėra dengtos valstybės lėšomis.

Ministerija, siekdama aptarti formos 094/a teikimą ugdymo institucijoms, organizavo eilę pasitarimų su Lietuvos Respublikos vaiko teisių kontrolieriaus įstaigos, Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, savivaldybių atstovais, tėvus, šeimas, šeimos gydytojus, ugdymo institucijas atstovaujančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis bei kitais suinteresuotų subjektų atstovais.

Pasitarimų metu konstatuota, kad formos 094/a išrašymas ugdymo institucijai – tai ne sveikatos priežiūros paslauga. Forma 094/a skirta pateisinti neatvykimo į ugdymo instituciją priežastį, t. y. ja paliudijama laikotarpis ir priežastis, dėl kurio pažymos gavėjas negalėjo atvykti į ugdymo instituciją. Taip pat pasitarimų metu atkreiptas visų dalyvių dėmesys į tai, kad Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2018 m. spalio 31 d. įsakymu Nr. V-1183 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 22 d. įsakymo Nr. V-313 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 75:2016 „Iškimokyklinio ir priešmokyklinio ugdymo programų vykdymo bendrieji sveikatos saugos

reikalavimai“ patvirtinimo“ pakeitimo“ nuostatos dėl formos 094/a teikimo ugdymo institucijai jau išbrauktos iš visuomenės sveikatos saugos reglamento (higienos normos).

Pasitarimuose vykusių diskusijų metu buvo pastebėta, jog formos 094/a išdavimas negarantuoja, kad vaikas į ugdymo įstaigą ateis sveikas. Be to, vaiko pakartotinis lankymasis asmens sveikatos priežiūros įstaigoje didina riziką būti ekspozicijoje su ūmių viršutinių kvėpavimo takų infekcijų sukėlėjais.

Pastebėtina, kad pagal statistinius duomenis Lietuvoje 1 pacientas pas gydytojus vidutiniškai apsilanko apie 9 kartus per metus, t. y. Lietuva apsilankymų pas gydytojus skaičiumi apie 25 proc. viršija Europos Sąjungos vidurkį. Administracinės naštos vertinimo duomenimis, gydytojų ir slaugytojų laikas, sugaištamas išrašant vaikams, lankantiems ugdymo institucijas, formą 094/a, valstybei kasmet kainuoja 1 152 863 Eur., o popierinės formos 027/a-1 – 386 833 Eur. Privalomo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšų. Be to, tuo laiku, kai yra pildoma forma 094/a, gydytojas negali priimti kitų sergančių pacientų, nedelsiant skirti jiems reikiamus tyrimus, gydymą, kas ypač aktualu per užkrečiamųjų ligų epidemijas, o tėvų prašymas išrašyti pažymą, neatvedant vaiko į asmens sveikatos priežiūros įstaigą, sudaro prielaidas galimoms korupcijos apraiškoms.

Diskusijose dėl formos 094/a teikimo ugdymo institucijoms suinteresuotų institucijų atstovai ne kartą pastebėjo, kad šios pažymos naudojimas ugdymo institucijose ne tik kuria didelę administracinę naštą asmens sveikatos priežiūros įstaigoms, tačiau ir palaiko nepasitikėjimu grįstą kultūrą ugdymo institucijose. Sumažinus administracinę naštą, šeimos gydytojo sutaupytas laikas bus skiriamas sveikatos priežiūros veiksmingumui didinti, gydytojai galės daugiau laiko skirti pacientų konsultacijoms, trumpės eilės šeimos medicinos paslaugoms gauti.

Taip pat diskusijose buvo pateikti siūlymai ieškoti brandesnių bendravimo ir bendradarbiavimo tarp visuomenės ir valstybės institucijų modelių, rekomenduota didinti tėvų (globėjų) atsakomybę ir labiau pasitikėti tėvais (globėjais), leidžiant jiems prisiimti atsakomybę už vaiko neatvykimą į ugdymo instituciją.

Atsižvelgiant į aukščiau pateiktą informaciją, 2019 m. gegužės 14 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-568 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 1999 m. lapkričio 29 d. įsakymo Nr. 515 „Dėl sveikatos priežiūros įstaigų veiklos apskaitos ir atskaitomybės tvarkos“ pakeitimo“ (toliau – įsakymas V-568), nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. pakeista formos Nr. 094/a paskirtis, atsisakant jos išdavimo ugdymo institucijoms, todėl ugdymo įstaigų steigėjai ir ugdymo įstaigos turės priimti sprendimus dėl vaiko ugdymo įstaigoje praleistų dienų pateisinimo pagrindimo, nenaudojant formos 094/a. Taip pat įsakymu V-568 nuo 2020 m. sausio 1 d. keičiamas popierinis Vaiko sveikatos pažymėjimas (forma 027-1/a) į elektroninį Mokinio sveikatos pažymėjimą (formą E027-1). 2019 m. gegužės 17 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro įsakymu Nr. V-578/A1-279 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro ir Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. V-533/A1-189 „Dėl teisės aktų, susijusių su elektroniniais nedarbingumo pažymėjimais bei elektroniniais neštumo ir gimdymo atostogų pažymėjimais, patvirtinimo“, pakeitimo“, atžvelgiant į tai, kad 094/a formos išdavimas moksleiviams, studentams nėra laikino nedarbingumo ekspertizės objektas nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. keičiamas 109 punktas, išbraukiant iš jo žodžius „studentams, moksleiviams“. 2019 m. gegužės 14 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu Nr. V-565 „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2004 m. gruodžio 24 d. įsakymo Nr. V-951 „Dėl statistinės apskaitos formos Nr. 027-1/a „Vaiko sveikatos pažymėjimas“ patvirtinimo“ pakeitimo“ nuo 2020 m. sausio 1 d. atsisakoma perteklinės, ugdymo įstaigoms neaktualios informacijos; išplečiamas gydytojų teikiamų rekomendacijų ugdymo procesui segmentas; patvirtinamos kūno masės indekso (KMI) vertės vaikams. 2019 m. gegužės 14 d. Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro įsakymu „Dėl Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2000 m. gegužės 31 d. įsakymo Nr. 301 „Dėl profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose“ pakeitimo“ reglamentuotas Lietuvos Respublikos sveikatos draudimo įstatymo 6 straipsnio 4 dalies 7 punkte nurodytų pilnamečių mokinių, kurie mokosi mokyklose pagal bendrojo ugdymo programas grupinio mokymosi forma kasdieniu mokymo proceso organizavimo būdu (išskyrus pilnamečius asmenis, kurie mokosi pagal suaugusiųjų pradinio, pagrindinio, vidurinio ugdymo programas) ir pavienio mokymosi forma savarankišku mokymo proceso organizavimo būdu, sveikatos tikrinimas.

Ministerija, atsižvelgdama į pasitarimų metu pateiktą Lietuvos savivaldybių asociacijos, tėvus ir ugdymo institucijas atstovaujančių nevyriausybinų organizacijų prašymą, patvirtinusi aukščiau nurodytus teisės aktus, 2019 m. gegužės 28 d. organizavo diskusiją su Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacijos, Vilniaus miesto savivaldybės tarpinstitucinio bendradarbiavimo koordinatorių atstovais, tėvus (asociacija „Lietuvos tėvų forumas“), šeimos gydytojus bei ugdymo institucijas (Lietuvos švietimo įstaigų vadovų profesinė sąjunga, Lietuvos ikimokyklinio ugdymo įstaigų vadovų asociacija, Lietuvos progimnazijų asociacija, Lietuvos mokyklų vadovų asociacija, Klaipėdos miesto vadovų pavaduotojų taryba) atstovaujančiomis nevyriausybinėmis organizacijomis.

Diskusijos metu, aptariant aktualius klausimus, susijusius su formos Nr. 094/a paskirties pakeitimu, t. y. nuo 2019 m. rugsėjo 1 d. atsisakant jos teikimo ugdymo institucijai, suformuluoti šie pagrindiniai klausimai: koku būdu tėvai turi pateisinti neatvykimą į ugdymo instituciją; kada galima įtarti, kad tėvai pateikia neteisingą informaciją apie ugdymo institucijos nelankymo priežastis ir kaip tokiu atveju turėtų elgtis ugdymo institucijos; kaip užtikrinti kūno kultūros pamokų lankymą.

Siekiant atsakyti į aukščiau nurodytus klausimus bei aptarti konkrečius veiksmus, būtinus sklandžiam minėtų teisės aktų įgyvendinimui, ministerija 2019 m. birželio 7 d. organizuoja pasitarimą su Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos viceministrais ir specialistais bei Lietuvos Respublikos vaiko teisių apsaugos kontrolieriaus įstaigos bei asociacijos „Gelbėkit vaikus“ atstovais.

Viceministrė

Lina Jaruševičienė